

Årsplan

Kommunale barnehager

Hva det innebærer for Hol barnehage.

Barnehageår: 2025/26

Innhold

Innledning	3
Kultur- og oppvekstetaten i Hol kommune	4
Barnehagens verdigrunnlag.....	5
Barnehagemiljø	6
Ansvar og roller	7
Barnehagens formål og innhold	8
Barns medvirkning	10
Samarbeid	10
Barnehagene sine ulike samarbeidsorganer:.....	11
Tilvenning og overganger	12
Barnehagen som pedagogisk virksomhet	13
Årshjul	14
Progresjon	14
Digital praksis.....	15
Vurdering.....	15
Rammeplanens fagområder	16
Kommunikasjon, språk og tekst	16
Kropp, bevegelse, mat og helse	16
Antall, rom og form.....	16
Kunst, kultur og kreativitet.....	16
Natur, miljø og teknikk	17
Etikk, religion og filosofi	17
Trafikksikkerhet	17
Kort om de kommunale barnehagene	18
Vedlegg fra barnehagen	21

Innledning

Barnehagene skal drives etter lov om barnehager og dens forskrifter. I Hol kommune er det utarbeidet en felles årsplan med en oppbygning som gir hver enkelt barnehage mulighet til å fremme særtrekk ved barnehagen og hvordan ulike områder jobbes med. Årsplanen bygger på kommunalt fastsatt ramme som samsvarer med kravene til årsplan slik de er beskrevet i Rammeplanen for barnehagen. Kommunens og barnehagens årsplan har et tidsperspektiv på 1 år og den følger kalenderåret.

Årsplanen sine funksjoner:

- Være et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og vise hva som er barnehagens valg og begrunnelsene for de valgene som er tatt
- Være et utgangspunkt for at foresatte skal ha mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen
- Være et grunnlag for kommunen og tilsynsmyndigheter sitt tilsyn med barnehagene
- Informasjon om barnehagen sitt pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommunen, samarbeidspartnere og andre interesserte

Styrer i barnehagen skal lede prosessen med å utarbeide årsplanen, og årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg – SU.

Barnehagen skal hele tiden vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra sektorens planer, barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen, og i dette arbeidet blir årsplanen viktig. I løpet av barnehageåret utarbeides det også mer detaljerte planer som beskriver hvordan barnehagen konkret arbeider med områdene som er fastsatt i kommunedelplan for barnehage og skole og virksomhetsplan for barnehagen.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foresatte, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Vurderinger om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling skal dokumenteres når det er nødvendig for å gi barnegruppen og enkeltbarn et tilrettelagt tilbud.

Hol kommunes barnehager har et overordnet mål om å skape et inkluderende barnehagemiljø hvor **hvert enkelt barn løfter seg**. For å nå dette målet må alle som har et ansvar, bidra til det beste for barnet. Alle skal føle seg inkludert og oppleve barnehagen som en arena der læring er spennende og givende, uansett forutsetninger. Med fokus på fellesskapet, er målet at alle skal kunne oppleve mestring og utvikle seg.

Utforming av årsplanen er godkjent i kommunalt styrerforum 25.10.2021

Bernt Ivar Hjelmsø, Barnehagefaglig rådgiver Hol kommune

Charlotte Fjeld Andersen, Styrer Geilo barnehage

Dani Kivikoski, Styrer Vestlia barnehage

Kristin Hallingstad, Styrer Hol barnehage

Anette Bruun, Styrer / Pedagogisk leder Dagali & Skurdalen Oppvekstsenter avdeling barnehage

Sylvi Witter Rusås, Styrer Hovet barnehage

Kultur- og oppvekstetaten i Hol kommune

I Kommuneplanens samfunnsdel, 2019-2031, beskrives Hol som oppvekstkommune.

Hovedmål: «Hol kommune vil være en kommune der alle barn og unge mestrer livene sine gjennom læring, tilhørighet og inkludering i hele oppveksten.»

[kommuneplanens-samfunnsdel-2018-2030.pdf](#)

Visjonen for Kultur- og oppvekstetaten:

«Fjellstøtt, raust og vågalt».

Dette innebærer at etaten skal tilby solide tjenester av god kvalitet, være raus i forhold til å jobbe for inkludering og tilhørighet på alle områder og vågal i forhold til å prøve ut nye metoder og tenke innovativt for å nå målene.

Målet for oppvekst i Kommuneplanens samfunnsdel er at **«alle barn og unge mestrer livene sine gjennom læring, tilhørighet og inkludering i hele oppveksten»**. I

denne planen som omhandler læringsløpet fra barnehage til videregående opplæring, er målet brutt ned til **«Hvert enkelt barn løfter seg»**.

For å oppnå dette, er det på bakgrunn av erfaring og kunnskap valgt ut 6 fokusområder i kommunedelplanen:

- Strategisk kompetanse styring
- Strategisk ressursutnyttelse
- Verdibasert ledelse
- Læring - økt læringsutbytte
- Tidlig innsats og tilpasset opplæring
- Livsmestring og inkluderende læringsmiljø

Barnehagens verdigrunnlag

Barndommen har en egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Alle ansatte har ansvar for å bidra til utvikling og progresjon i møte og samspill med barna.

I Hol kommune sine barnehager skal barnet oppleve:

- Demokrati og likestilling og at alle ansatte motarbeider alle former for utestenging, krenking og diskriminering
- Å kunne ta i bruk og utvikle alle sine ressurser, og kunne være aktive deltakere i samfunnet
- En trygg barnehage med kvalifiserte, omsorgsfulle, tilstedeværende og varme voksne
- En barnehagehverdag preget av lek, læring, medvirkning og latter
- Tillit og respekt, og alle ansatte som anerkjenner barndommens egenverdi

For **Hol barnehage** innebærer dette:

Verdigrunnlag danner kulturen i barnehagen.

Hol barnehage sitt verdigrunnlag er at barn kan mer enn vi tror. De trenger vår tillit for å utfordre seg selv og oppleve mestring. Vi legger til rette for at alle barn kan delta i alle aktiviteter. Vi vil være støttende i deres undring og utfordre barna på egne ønsker i forhold til kjønn og alder.

Hol barnehage skal jobbe for:

- ✓ å gi barna trygghet, trivsel og tilhørighet
- ✓ å oppmuntre, motivere og være positive
- ✓ å vise likeverd, respekt og toleranse for barn, foresatte og ansatte
- ✓ å sette pris på nysgjerrighet, fantasi og kreativitet, og gi barna det de har behov for ut ifra alder og forutsetninger
- ✓ å formidle tradisjoner og samtidig være åpne for nye tanker og metoder
- ✓ å gi plikter og ansvar for å imøtekomme barnas behov for utfordringer
- ✓ å gi barna tid og ro til å tenke og drømme

Støttmateriell:

[Barnekonvensjonen \(udir.no\)](#)

[Film: Trygghet for de yngste \(udir.no\)](#)

[Film: Omsorgsfulle relasjoner \(udir.no\)](#)

[Foredrag: Livsmestring og helse \(udir.no\)](#)

[Matjungelen – Barnehage](#)

Barnehagemiljø

Barnehagemiljøet i barnehagen skal støtte opp om barns trivsel og gi dem lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Alle barn skal oppleve å bli sett og kunne delta i lek. Barnets fysiske og psykiske helse skal fremmes.

I Hol kommune sine barnehager skal barnet oppleve:

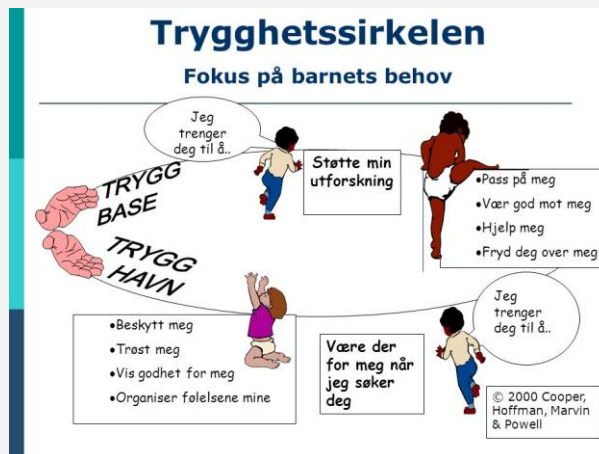
- Et inkluderende miljø der alle har sin plass og sin rolle i fellesskapet
- Et stimulerende miljø der alle ansatte er gode veiledere og bevisste rollemodeller
- Egenverd gjennom å bli sett, hørt og medvirke i egen barnehagehverdag ut fra egne forutsetninger
- Systematisk jobbing for å avdekke mobbing og krenkelser i samarbeid med foreldrene
- At alle ansatte jobber aktivt med å utvikle leke- og læringsmiljøet
- At alle ansatte legger til rette for barns selvstendighetsutvikling
- Daglig og variert fysisk aktivitet og bevegelsesglede

[Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap | udir.no](http://udir.no)

[FNs konvensjon om barns rettigheter](#)

For **Hol barnehage** innebærer dette:

Hol barnehage jobber etter prinsippene i "Trygghetssirkelen" som handler om å se barnets behov og være tilstede for barnet. Omsorg er en forutsetning for barns trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Dette handler om at den voksne inviterer til deltagelse i felles aktiviteter, motiverer til egenstyrt aktivitet og støtter barna i deres utvikling.

Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre (Rammeplan 17). Personalet i Hol barnehage skal være gode relasjonsmodeller for at alle barn skal være trygge.

Barnas psykososiale miljø: For at alle barn skal oppleve trygge og gode dager i barnehagen, er det avgjørende at de ansatte har kompetanse på å forebygge krenkelser og mobbing, gjenkjenne det når det skjer, og vite hvordan en skal ta tak i det. Alle voksne bør kjenne til barnehagens krav og forventninger til sosial kompetent atferd. Utvikling av sosial kompetanse krever at barnehagen og foreldrene samarbeider nært.

Støtttemateriell:

Et godt barnehage- og skolemiljø

Ansvar og roller

Barnehageeier og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse. Følgende betegnelser er brukt i barnehageloven:

- Barnehageeier
- Styrer
- Pedagogiske leder
- Barnehagens øvrige personale

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

For **Hol barnehage** innebærer dette:

Barnehageeier er Hol Kommune.

Styrer har det overordnede ansvaret for:

- ✓ Personalforvaltning og ledelse i tråd med mål for virksomheten og skal arbeide for et godt arbeidsmiljø
- ✓ Stadig pedagogisk og organisatorisk utvikling
- ✓ Godt foreldresamarbeid og at foresatte sikres medbestemmelse
- ✓ Medansvar for barnehagetilbudet.

Pedagoger har:

- ✓ Medansvar for barnehagens helhetlige drift og for at det arbeides kontinuerlig med å øke kvaliteten.
- ✓ Ansvar for å skape et utviklende pedagogisk miljø i barnehagen
- ✓ Faglig ledelse og ansvar for avdelingens barn og personal.

Barnehagelærer har medansvar og samarbeider med pedagogisk leder om det pedagogiske miljøet i barnehagen.

Assistenten medvirker i barnehagen, og deltar i faglig planleggings-, utviklings, og evalueringsarbeid.

Alle ansatte skal:

- ✓ Yte god hjelp og service
- ✓ Arbeide i tråd med Hol kommunes verdiplakat.
- ✓ Barnehagen drives i tråd med Lov om barnehager, Rammeplan for barnehagen, andre sentrale lover og forskrifter og Hol kommunes egne plandokumenter
- ✓ Øke kvaliteten og skape et utviklende pedagogisk miljø i barnehagen
- ✓ Medvirke til et godt samarbeid med foresatte og til egne medarbeidere.

Hol kommune skal være en lærende organisasjon hvor medarbeiderne lærer i fellesskap, får videreutviklet sine evner og reflektert over egen praksis. Taus kunnskap deles i praksis, og nye ideer blir oppmuntret.

Vi ønsker dyktige og kompetente medarbeidere som er i stand til å løse de oppgavene de står overfor. Læringen skjer ved å delta i praktisk problemløsning og dele kunnskap med sine kollegaer. Det daglige arbeidet gir mulighet for å reflektere over eget arbeid, lære av kollegaer og få råd og veiledning. (Kompetansestyringsplan).

Kompetanseløftet: personalet er med i ett prosjekt, hvor vi ser på oppdagerkompetanse og pedagogisk analyse. Vi kurses og veiledes for å styrke vår kompetanse på å hjelpe barn i forskjellige situasjoner. Vi blir bedre kjent med pedagogisk verktøy og søker støtte i det indre støttesystemet, som er spesial pedagog, pedagogisk psykologisk tjeneste, helsestasjonen og barnevern.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanetisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Et viktig grunnlag for allsidig utvikling er barnets behov for omsorg, lek, læring og danning. Disse områdene er derfor grunnleggende gjennom hele barnehageåret.

I Hol kommune sine barnehager skal barnet oppleve:

Omsorg

- Trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet
- Å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for
- Omsorgsfulle relasjoner mellom barn og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring
- At barnas egne omsorgshandlinger verdsettes

Lek

- At leken har en sentral plass og at lekens egenverdi anerkjennes
- Gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur
- At leken er en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling
- Glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre
- Ulike muligheter for lek og ulike typer lek som utvikler fantasi og forestillingsevne
- Et leke- og læringsmiljø som er lystbetont, meningsfullt og frivillig

Læring

- Et læringsmiljø som gir barna mulighet til å utvikle ny kunnskap, forståelse og nye ferdigheter
- Alltid å ha muligheten til å utvikle gode relasjoner og godt samspill med andre
- At alle ansatte legger til rette for utvikling av gode holdninger
- Å ha mulighet til å utvikle fantasi, undring, nysgjerrighet, kreativitet og lærelyst

Danning

- At alle ansatte legger til rette for utvikling av evner til å reflektere over egne handlinger og væremåter
- Gode dannelsesprosesser som setter barnet i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen
- Å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap
- Samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp

Vennskap og fellesskap

- Å få leke med andre, oppleve vennskap og beholde venner
- Å være en betydningsfull person i fellesskapet

Kommunikasjon og språk

- Å bli anerkjent for sine verbale og non-verbale uttrykk
- Varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel
- Ansatte som er lydhøre i kommunikasjonen og gode språklige forbilder
- Ansatte som bidrar til et språklig mangfold

[3. Barnehagens formål og innhold | udir.no](#)

For **Hol barnehage** innebærer dette:

Relasjoner: Hol barnehage vil være med på å skape et miljø som legger vekt på respekt, likeverd, gjensidighet og anerkjennelse. Vi jobber med temaet inkluderende barnehage og skolemiljø med fokus på trygge og gode relasjoner.

Leik og sosial kompetanse: En avgjørende sosial kompetanse er å kunne delta i et fellesskap med andre barn i tidlig alder, der leken er et sentralt fellesskap.

Leken skal ha en sentral rolle i barnehagen, der lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, relasjoner og barnas egenkultur. Når barnet ditt svarer: «I dag har jeg bare lekt» da har barnet blant annet utviklet empati, øvd på samarbeid, delt med hverandre, øvd på konflikthåndtering, konstruert byggverk, lært nye ord og begreper, vist hensyn og utvikle gode relasjoner.

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evnen til å reflektere over egen handling og væremåte. Danning skjer i samspill med omgivelsene og er en forutsetning for meningsdanning, kritikk og demokrati. Danning i barnehagen skal forankres i verdiene i formålet. Gjennom gode dannelsesprosesser settes barn i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen, og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap. Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering.

Læring skal fremmes i barnehagen. I Hol barnehage sier vi «Leik og læring hand i hand». I det ser vi at barnas nysgjerrighet og kreativitet skal anerkjennes. Dette skal legges til grunn for deres læringsprosesser, og bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Vi skal være et støttende stillas og jobbe ut ifra «learning by doing», som skal trygge barnas læring.

Kommunikasjon og språk gjennom daglig dialog, ved uformelle og formelle situasjoner. Personalet skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening.

Støttemateriell:

[Film: Omsorgsfulle relasjoner \(udir.no\)](#)

[Foredrag: Livsmestring og helse \(udir.no\)](#)

[Foredrag: Språklig mangfold \(udir.no\)](#)

Barns medvirkning

Alle barn skal kunne erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med alder og modenhet.

I Hol kommune sine barnehager skal barnet oppleve:

- At alle ansatte tar barnets følelsesmessige uttrykk på alvor
- Å aktivt ønske å gi uttrykk for sine tanker og meninger
- Deltakelse i beslutningsprosesser og i utvikling av felles innhold
- Gode relasjoner
- At alle ansatte gir tid og rom for å lytte og samtale
- At alle ansatte er lydhøre for hva barna er opptatt av, og tar med dette i sin planlegging av den pedagogiske virksomhet

[4. Barns medvirkning | udir.no](#)

For Hol barnehage innebærer dette:

I Hol barnehage stiller vi oss spørsmål som:

- ✓ Hvordan legger vi til rette for varierte arbeidsmåter i vår barnehage?
- ✓ Tar vi utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ i barnehagens daglige arbeid?
- ✓ Hvordan sørger vi for at barns medvirkning blir ivaretatt?

Avdelingenes månedsplaner skal være tydelige på hva vi ønsker å jobbe med, og legge vekt på barnas initiativ og medvirkning. I tillegg dokumenteres dagen i dag eller ukes sammendrag i Visma barnehage app. Barna skal være med på de daglige gjøremål og være i dialog med voksne og barn.

Samarbeid

Barnehagen skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid og god dialog med foresatte.

Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, med foresatte til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

I Hol kommune sine barnehager skal foresatte oppleve:

- At alle ansatte legger til rette for og bidrar til et godt samarbeid mellom barnehage og hjem
- Å få god informasjon om barnet sitt og det som skjer i barnehagen for eksempel gjennom foreldresamtaler/møter, henting/bringe, barnehage- app
- Å bli tatt godt imot når de kommer til barnehagen
- Å få medvirke, bli lyttet til og tatt på alvor
- Å kunne delta på ulike arrangement
- God informasjon på foreldremøter høst og vår
- At de får god informasjon om barnehagens innhold gjennom skriftlige planer
- En åpen kommunikasjon/dialog med alle ansatte
- Anerkjennelse fra alle ansatte
- Et godt samarbeidsklima mellom ansatte

I Hol kommune sine barnehager forventes dette av foresatte:

- Åpen og ærlig kommunikasjon/dialog
- Dele informasjon som kan ha betydning for barnet i barnehagen
- Engasjere seg i barnehagens innhold
- At barna blir holdt hjemme ved dårlig allmenntilstand
- Åpningstidene til barnehagen overholdes
- Barnets klær og utstyr er i orden
- Det gis beskjed dersom noen andre skal hente barnet
- At barnehagen får beskjed dersom barnet ikke kommer

I Hol kommune sine barnehager skal våre samarbeidspartnere oppleve:

- At alle ansatte legger til rette for og bidrar til et godt samarbeid
- En åpen og god dialog
- Respekt og anerkjennelse
- At barnehagene jobber i tråd med kommunale planer og rutiner for samarbeid og håndtering av bekymringer
- At barnehagen følger barnehageloven og dens forskrifter

For barna betyr dette:

- Trygghet
- Trivsel
- God utvikling

For **Hol barnehage innebærer dette:**

Foreldresamarbeid er viktig for den daglige kommunikasjon, dette skjer gjennom det daglige møte ved levering/henting, følge med på informasjon i Visma flyt barnehageapp og e-poster.

Barnehagen samarbeider med helsestasjon, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), barnevern, barne- og ungdomspsykiatrik (BUP) og andre tverrfaglige tjenester. Det settes opp møter gjennom hele året, hvor det er rom for dialog rundt undring. I disse møtene skal det også være muligheter for foreldre/ foresatte til veiledning og undring.

Vurderinger om barnegruppen og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling, skal dokumenteres når det er nødvendig for å gi barnegruppen og enkeltbarn et tilrettelagt tilbud.

Det kan gi grunnlag for å tilpasse og videreutvikle det pedagogiske arbeidet (udir.no)

Barnehagene sine ulike samarbeidsorganer:

- Barnehagens samarbeidsutvalg (SU)
- Foreldrerådet (FAU)
- Høgskoler
- Skolene i Hol kommune
- Kommunale barnehager i Hol kommune
- Småtroll barnehage (privat)
- Hol kulturskole
- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Hol folkebibliotek

- Helsestasjon
- Koordinerende enhet
- Hallingdal barneverntjeneste
- Ål videregående skole

[5. Samarbeid mellom hjem og barnehage | udir.no](#)

Tilvenning og overganger

Rammeplan for barnehager sier at barnehagen i samarbeid med foresatte skal sørge for en trygg og god start i barnehagen. Det skal tilpasses rutiner, organisere tid og rom slik at barnet får tid til å etablere relasjoner med barn og voksne. Tilvenning skal skje ut fra barnets egne forutsetninger.

I Hol kommune sine barnehager skal barnet og foresatte oppleve:

Tilvenning ved oppstart

- Å føle seg trygg og bygge gode og trygge relasjoner både til barn og voksne
- At barnehagen inviterer nye barn til å komme på besøk flere ganger før oppstart
- At barnehagen gjør individuelle tilpasninger slik at barnet får de rammene det trenger
- At foresatte og barnehagen er oppmerksomme på måten barnet håndterer starten i barnehagen og tilpasser dager, lengde og atskillelse på bakgrunn av det
- At barnehagen er åpen for å tilpasse seg rutiner barnet har med seg hjemmefra
- Samtale mellom foresatte og barnehage før oppstart og oppfølgingssamtale etter oppstart

Tilvenning ved overgang til annen avdeling i barnehagen

- Besøksdager på «ny» avdeling i forkant
- At ansatte som barnet er trygg på følger barnet på korte besøk for å bli kjent med nye omgivelser og andre rutiner

Overgang fra barnehage til skole

- At overgangen fra barnehagen til skolen sees på som en sammenhengende prosess fra siste året i barnehagen til første året på skolen
- At skolestarterne er sammen som en gruppe deler av siste året
- Barnehagen tilbyr aktiviteter som skal trigge nysgjerrigheten og gleden med å starte på skolen
- Barnehagen legger til rette for mer selvstendighetsmestring
- Barnehagen og skolen samarbeider om overgangen og barnet får bli kjent med skolen og skolemiljøet
- Alle ansatte i barnehagen følger kommunens rutiner for overgang barnehage-skole

[6. Overganger | udir.no](#)

For **Hol barnehage** innebærer dette:

I Hol barnehage vil vi gjennom året jobbe med å bli kjent med neste års avdeling. Avdelingene er på besøk til hverandre jevnlig, gjennom året. Dette vil bidra til en tryggere overgang til ny avdeling og ny barnegruppe, samt bli kjent med barn og voksne i hele barnehagen. Hol barnehage inviterer til å besøke barnehagen ofte i forkant av oppstart.

Overgangsprosesser er sårbare og kan støtte eller svekke et barns utvikling. Overganger innebærer endringer i forventninger og krav til barn og foreldre, og berører hele miljøet rundt barnet. Overganger er en del av livet og målet er å legge til rette for at barnet kan mestre dem og komme styrket gjennom dem. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Gymsalen og bibliotek på Hallingskarvet skole blir brukt for å bli kjent med skolen.

Barnehagen og skolen skal utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid for de eldste barna i barnehagen og deres overgang til skolen. Skolestarterne har gjennom året et samarbeid med Hovet barnehage og skolens 1.trinn og 5.trinn (som er faddere). De er på besøk til hverandre og reiser på turer i nærområdet. Det vil være et samarbeid med kontaktlærer fra skolen, som jevnlig vil besøke barnehagen og ta imot besøk på skolen. Dette for å trygge oppstarten til 1.klasse.

Støttmateriell:

[Film: Trygghet for de yngste \(udir.no\)](http://udir.no)

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Planlegging, dokumentasjon og vurdering av det pedagogiske arbeidet gir oss mulighet for refleksjon over egen praksis, noe som igjen setter oss i stand til å utvikle og forbedre barnehagen som pedagogisk virksomhet. Barn og foresatte skal ha rett til å medvirke i disse prosessene.

Derfor planlegger, dokumenterer og vurderer vi:

- Planleggingen gir personalet grunnlag til å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet og skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarnet og barnegruppa.
- Dokumentasjon er grunnlag for refleksjon, læring og informasjon og skal fungere som kvalitetssikring av arbeidet i barnehagen.
- Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet og skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjon, evaluering og vurdering skjer igjennom:

- Årlige brukerundersøkelse
- Ståstedsanalyse for personalet
- Samarbeidsutvalget (SU)
- At personalet er lydhøre for hvordan barna opplever innholdet i barnehagen
- Tidlig innsats og barnesamtaler
- Månedspan
- Evaluering av barnehageåret gjennom ½-års evaluering og årsevaluering

For barna betyr det:

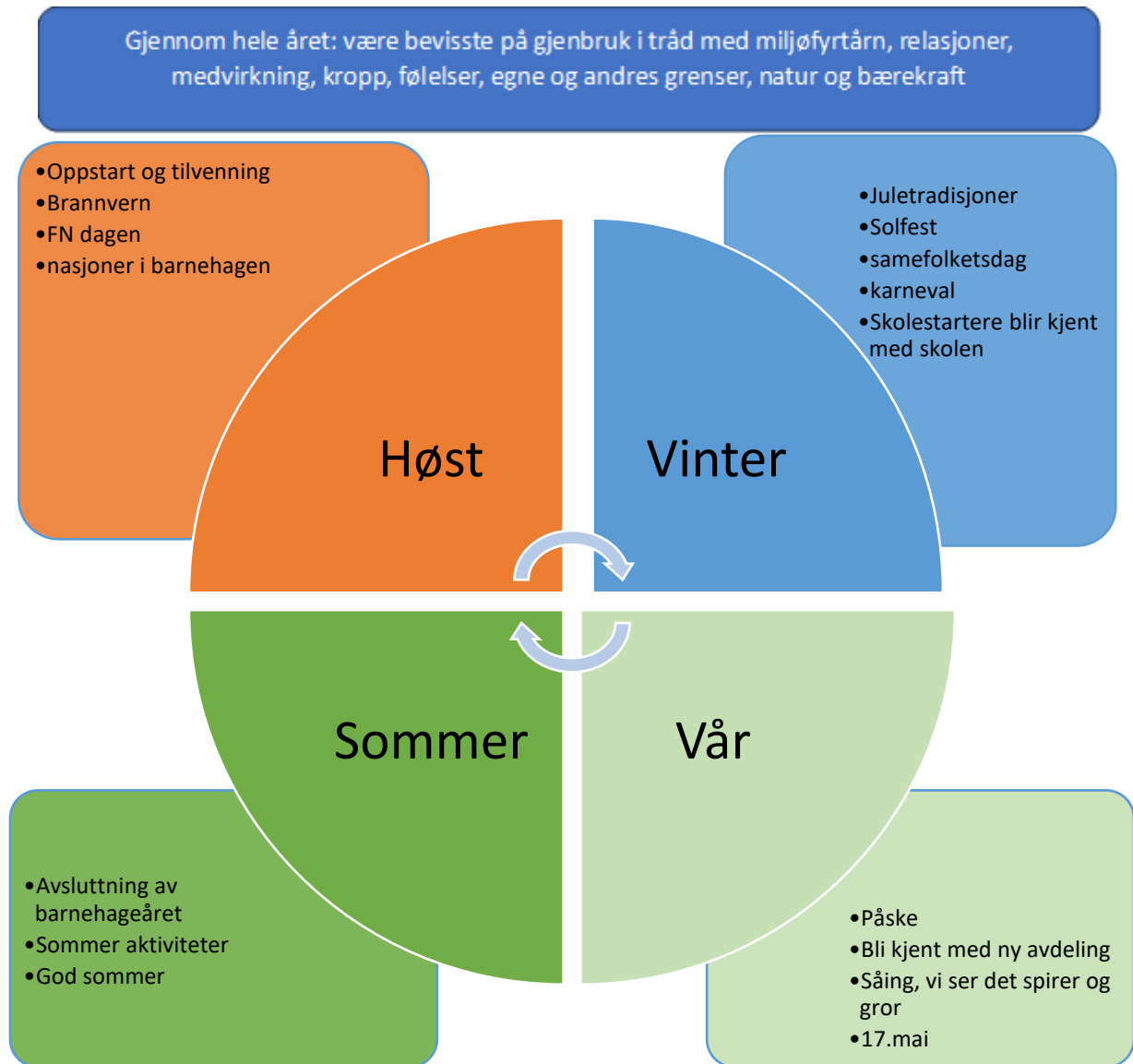
- Aktive og engasjerte voksne
- Trygghet
- Forutsigbarhet
- Ivaretagelse
- Medvirkning

Års-hjul

Hver enkelt barnehage har utarbeidet egne periodeplaner med utgangspunkt i Rammeplanen sine fagområder. I periodeplanene/temaplanene vil dere kunne lese mer om hva som skjer i barnehagen i løpet av barnehageåret.

[7. Barnehagen som pedagogisk virksomhet | udir.no](https://udir.no)

For **Hol barnehage** innebærer dette:

Støttmateriell:

[Foredrag: Barnehagen som pedagogisk virksomhet \(udir.no\)](https://udir.no)

Progresjon

Progresjon er hvordan våre arbeidsmetoder sikrer barns medvirkning på barnehagens innhold og hvordan barns medvirkning er grunnlaget for planlegging og evaluering av arbeidet i barnehagen. Barnet blir i rammeplanen beskrevet som aktivt og medskapende i sine egne lærings- og utviklingsprosesser. Personalets evne til å lytte aktivt, følge opp barnas initiativ, engasjement og interesser er sentralt for å oppnå dette.

Arbeidsmåtene og det pedagogiske innholdet i barnehagen skal sikre progresjon for alle barn ut fra deres egne forutsetninger. Barna skal også oppleve progresjon i leker, materiell og det fysiske miljøets utforming inne og ute.

For **Hol barnehage** innebærer dette:

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter (udir.no). Livsmestring og helse vil være tema i forhold til det psykososiale miljøet for barna.

Vis omsorg – spre glede – skap tillit.

Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Å være en kritisk og reflektert IKT-bruker i en digital verden er en helt sentral kompetanse i dagens samfunn og må være et perspektiv som følger barnehagens arbeid. Digital kompetanse er ferdigheter, kunnskaper, kreativitet og holdninger som alle trenger for å kunne bruke digitale medier for læring og mestring i kunnskapssamfunnet.

Barnehagene må støtte barns interesse og nysgjerrighet knyttet til teknologien da digitale verktøy og medier nå er en del av barnekulturen. Barn er født inn i en teknologisk verden, teknologien er helt naturlig for dem og barnehagen kan derfor ikke velge bort de digitale verktøy og mediene. Nettopp fordi de er en del av samfunnet som barn i dag vokser opp i.

For **Hol barnehage** innebærer dette:

Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier (udir.no). Foreldre må samtykke til digital bruk i Visma barnehage app.

Vi i Hol ønsker å utforske nye digitale verktøy for bruk ute i naturen, for så å ta det med inn i barnehagen til dialog og undring.

I arbeidet med tema innenfor inkluderende barnehage og skolemiljø, tar vi inn bruk av digitale verktøy. Disse knyttes opp mot fokus på naturen rundt oss.

Vurdering

«Barnehagen skal regelmessig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og tolkes ut fra barnehageplanene, barnehageloven og rammeplanen.

Hovedmålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud som er i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017).

[7. Barnehagen som pedagogisk virksomhet | udir.no](#)

Formålet med vurdering er å vurdere om barnehagen drives i tråd med de fastsatte målene. Vurdering er også til hjelp for å være en organisasjon i stadig utvikling; en lærende organisasjon.

Kultur- og oppvekstetaten bruker disse formene for vurdering:

- Dialogmøte
- Medarbeiderundersøkelser
- Foreldreundersøkelser
- Tilsyn

For **Hol barnehage** innebærer dette:

I samarbeid med de foresatte og personalgruppa evalueres barnehageåret. Vi evaluerer aktiviteter fortløpende, ettersom vi ser hva barna deltar og engasjerer seg i. Etter hvert temaarbeid eller tradisjonsmarkering blir det også foretatt en evaluering i barnehagen.

Vi gjennomfører brukerundersøkelse, som er en elektronisk undersøkelse, eksterne og lokal undersøkelse. Etter undersøkelsene sammenfatter vi materialet.

Barnehagen ønsker foreldres tilbakemeldinger, da dette er viktig for vårt arbeid videre, både i de daglige møtene og ved evalueringsmøter.

Personalet gjennomfører en ståstedsanalyse i sin vurdering av arbeidet i barnehagen, samt medarbeidersamtale.

Rammeplanens fagområder

Rammeplanens fagområder for læring er delt inn i syv områder. Områdene er integrert i hverdagslivet og i løpet av et barnehageår er vi innom alle. Periodevis vektlegges enkelte områder mer enn andre, sett i sammenheng med de ulike årstider og høytider.

Kommunikasjon, språk og tekst

- Barnehagealderen er en avgjørende periode for språkutvikling og er derfor en viktig del av barnehagens innhold
- Det å ha gode samtaler med barna og være en god lytter, er viktig for å utvikle barnas språk
- Kulturoverføringer og barns kulturskaping er også knyttet til språk, tekst og kommunikasjon

Kropp, bevegelse, mat og helse

- Førskolealderen er den perioden barna lærer seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, vaner, fysiske egenskaper og innsikt i hvordan de kan ivareta helse og livskvalitet.
- Fagområdet gir grunnleggende erfaringer, ferdigheter, kunnskaper og holdninger gjennom sanseinntrykk og bevegelse.
- Barnehagene legger vekt på et sunt og variert kosthold.

Antall, rom og form

- Barnehagene gir barn matematisk kompetanse ved å legge til rette for utforskning og undring over tall, telling, samt utforskning av rom og form
- Stimuleringen foregår gjennom lek, hverdagsaktiviteter og eksperimentering

Kunst, kultur og kreativitet

- Fagområdet omhandler kulturelle uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, dans og musikk, språk og litteratur, teater, film, arkitektur og design

- Disse formidler kulturarven, og er for barn viktige redskaper for sansing, opplevelse, tenkning og kommunikasjon
- Å være sammen om kulturelle opplevelser og å gjøre eller skape noe felles, bidrar til samhørighet

Natur, miljø og teknikk

- Barnehagen skal legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforsking og læring
- Naturfenomener skal synliggjøres og det skal reflekteres sammen med barna om sammenhenger og samspill i naturen
- Nærmiljø og samfunn
- Barnehagene representerer et betydningsfullt møtested mellom det private og det offentlige rom, mellom familie og samfunn
- De skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med nysgjerrighet og tillit

Etikk, religion og filosofi

- Etikk, religion og filosofi former måter å oppfatte mennesker og verden på, og de preger våre verdier og holdninger
- Det er viktig å gi rom for barns tanker om at Norge er et flerkulturelt samfunn
- Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfold som representeres i barnegruppen, samtidig som den skal formidle verdier og tradisjoner fra den kristne kulturarven.

For **Hol barnehage** innebærer dette:

Gjennom året i Hol barnehage skal vi ha fokus på disse syv fagområdene som skal være synlig gjennom årets temaer. I månedsplaner og annen dokumentasjon vil en kunne se hvilke fagområder vi bruker.

Trafikksikkerhet

«Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, bli kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt» (Rammeplan for barnehagen 2017)

Hol kommune er trafikksikker kommune og for barnehagene i kommunen er det et krav om at trafikksikkerhet er synliggjort i årsplan og egne rutiner.

For å skape en trafikksikker barnehage følger vi disse punktene:

1. Det stilles krav til at transport i kommunal regi av barnehagebarn, eller der det kreves særlig utstyr eller assistanse, skal skje i kommunens egne biler eller ved innkjøp av transport / kollektivtransport
2. Ved innkjøp av transport må det stilles krav til at kjøretøyene har godkjent sikkerhetsutstyr og er forskriftsmessig godkjent
3. Dersom det oppstår en krisesituasjon, kan transport i private biler tillates
4. Styrer har myndighet til å gjøre unntaks vise avtaler for særlige situasjoner forutsatt at følgende sikkerhet er ivarettatt
 - a. Godkjent sikkerhetsutstyr (barneseter, bilbelter m. m)
 - b. Kjøretøy som skal benyttes må være i forskriftsmessig stand
 - c. Sjåføren er kvalifisert og erfaren

d. Foresatte må samtykke skriftlig at barnet/barna kan kjøres i privat transport

For Hol barnehage innebærer dette:

I Hol Barnehage har vi rutiner på samarbeid med foreldre og hvordan vi i barnehagen opptrer i trafikken.

Samtale i barnegruppa før og etter turer ute langs trafikkertvei, for å sikre forståelsen av farer i trafikken

Sikkerhet ved turer er at vi skal bruke refleksvester, ha med nødvendig førstehjelps utstyr, telefon med alle foreldres tlf.nr og andre viktige tlf.nr.

Vi gir beskjed i barnehagen om hvor turen er planlagt. Det kan dukke opp ting underveis som vi må undre oss over, slik at planen endres - "veien blir til mens vi går"

Ved oppstart nytt år, skal personalet sjekke samtykker i app fra foreldre om transport utenfor barnehagen – foreldre må huske å oppdatere app

Støttmateriell:

<https://www.tryggtrafikk.no/barnehage/trafikk-i-rammeplanen/>

<https://www.tryggtrafikk.no/barnehage/>

<https://www.tryggtrafikk.no/trafikksikker-kommune/kriterier/for-barnehagene/>

<https://www.barnastrafikklubb.no/>

Kort om de kommunale barnehagene.

[Dagali og Skurdalen barnehage - Hol kommune](#)

[Vestlia barnehage - Hol kommune](#)

[Geilo barnehage - Hol kommune](#)

[Hol barnehage - Hol kommune](#)

[Hovet barnehage - Hol kommune](#)

Vedlegg fra barnehagen

Plan for arbeid med sosialt miljø, inkluderende barnehage og skolemiljø.

Hva	Hvordan	Hvem	Hvorfor	Hva trenger vi
Vennskapstema	Samlinger med fortellinger og rollespill.	Alle	Holdningsarbeid	Trygge relasjonsmodeller
Konfliktløsning	Oppklare overensstemmelser i samarbeid med barna.	Alle	Lære gode måter å samhandle på	Gode konfliktløsningsmodeller
Aktivt foreldresamarbeid	Snakke med foreldre om hva som skjer i barnehagen	Personal og foreldre	Være sammen om oppdragelse til barnets beste	Engasjerte foreldre/foresatte.
Personalt samarbeid	Faglig diskusjon, omdømmebygging	Personal	Holdningsarbeid	Engasjert personal
Generasjonsmøter	Besøke de eldste i bygda på Vika, Dagsentret og Høgehaug Gomme/Goffa dag?	Askeladden og Smørbukk Alle	Bli kjent med den eldre generasjon, være i dialog med i sang, leik og være kreativ.	Kontakt med virksomhetene.

Plan for språkarbeid

Hva	Hvordan	Hvem	Hvorfor	Hva trenger vi
Språktema gjennom året	Snakke, lese og spille spill, besøke biblioteket.	Alle	Sikre at alle barna har grunnleggende språkforståelse	Temakasser, spill, puslespill og bøker
Bygge opp begreper	Bilder på veggene, samlinger, ting å leke med, voksne som bruker riktig benevnelse La barna være med i daglig arbeid	Alle	Gi barna innhold i begrepene. Bidra til at barna for godt begrepsapparat og god språkforståelse	Ordbilder, bøker, sanghefte, leker som understøtter/viser begrepet som introduseres.
Språkstøtte	Sang, rim, regler og bøker som verktøy for å inspirere.	Alle	Sikre barn en bedre språkforståelse, hos de som trenger et støttende språk Skape nysgjerrighet og språkglede	Bøker, spill, konkrete.

Plan for overgang barnehage skole

Hva	Hvordan	Hvem	Hvorfor	Hva trenger vi
Møter i barnehagen, førskolegruppe	Samling og turer	De voksne på Smørbutikk veksler på å lede gruppa	Støtte sjølstendighetsutviklingen Styrke gruppefølelsen	
Møter med barna fra Hovet	Fysiske møter	Skolestarterne i Hol og Hovet	Barna skal bli litt kjent med hverandre før skolestart	
Møter med Hallingskarvet skole	Møter gjennom året, besøk på skolen, møte faddere, felles turer, leike på leikeplassen	Lærere og barnehagepersonell	Gjøre overgangen til skolen så god som mulig.	
Skolestartertur vår.	Tur til Hol Gamle kyrkje og Kleivi. Historien om Sangemannen og Langesenmannen	Skolestarterne i hele kommunen.	Samarbeid med alle skolestartere i kommunen, hilse på andre skolestartere og knytte nye bånd.	Guide i Kyrkja. Buss. For transport

Plan for arbeid med miljøfyrtårn – Kildesortering –

Hva	Hvordan	Hvem	Hvorfor	Hva trenger vi
Sortere avfall, få barna med på det	Ha beholdere for plast, papir, metall og restavfall tilgjengelig på avdelingene og andre steder der det er behov, informere barna om hvordan de skal gjøre det. Slå av lys i rom vi ikke oppholder oss i.	Alle Skolestarterne samler inn fra avdelingen og kaster i beholdere ute for henting Alle.	Bli gode miljøvernere	Beholdere med gode Symboler.
Passe på å rydde etter oss når vi er på tur	Ha en søppelpose i sekken, plukke opp matpapir etc. Rydde på Kongshaugen i mai	Alle Bidra til at barna for godt begrepsapparat og god språkforståelse Smørbukk	Være miljøvernere i praksis	Alltid søppelpose i sekken
Sortere avfall	Sortert avfall blir sendt renovatør, med tilbake melding på vekt. Rapporteres til Miljøfyrtårn innen 1.4.	Personal sammen med barna	Vi vil kunne se fra år til år hvor mye søppel vi sortere ut	Beholdere for sortering